

Česká školní inspekce
Středočeský inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

**Střední zdravotnická škola a Vyšší zdravotnická škola, Příbram I,
Jiráskovy sady 113**

Jiráskovy sady 113, 261 01 Příbram

Identifikátor školy: 600 019 560

Termín konání inspekce: 4. – 8. říjen 2004

Čj.:	f5-1283/04-5025
Signatura:	ob5zy509

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Střední zdravotnická škola a Vyšší zdravotnická škola, Příbram I, Jiráskovy sady 113 (dále jen škola) je příspěvkovou organizací zřízenou Středočeským krajem se sídlem Zborovská 11, 150 21 Praha 5. Organizace sdružuje čtyři součásti. Střední zdravotnickou školu s kapacitou 340 žáků, vyšší zdravotnickou školu s kapacitou 300 žáků, domov mládeže s kapacitou 84 lůžek a školní jídelnu.

Ve školním roce 2004/2005 škola v souladu s transformací zdravotnického školství a rozhodnutím Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy (dále jen MŠMT) o zařazením do sítě škol vzdělává žáky v sedmi studijních oborech. Střední zdravotnická škola (dále jen SZŠ) poskytuje úplné střední odborné vzdělání ukončované maturitou v dobíhajícím studijním oboru všeobecná sestra, který je od 1. září 2004 počínaje prvním ročníkem nahrazen novým studijním oborem zdravotnický asistent. Vyšší zdravotnická škola (dále jen VZŠ) poskytuje vyšší odborné vzdělání ukončované absolutoriem v oboru diplomovaný zdravotnický záchranář, diplomovaný asistent hygienické služby a v dobíhajících studijních oborech diplomovaná dětská sestra a diplomovaný fyzioterapeut, ve kterých byli přijímáni žáci do prvního ročníku naposledy ve školním roce 2003/2004. Rovněž dobíhající tříleté studium oboru diplomovaná všeobecná sestra je od 1. září 2004 na základě nových učebních dokumentů inovovaných v souladu se směrnicemi EU rozšířeno na tři roky a pět měsíců.

Ve školním roce 2004/2005 se ve škole vzdělává ve 23 třídách (11 SZŠ a 12 VZŠ) celkem 594 žáků, 272 z nich navštěvuje studijní obory SZŠ a 293 VZŠ. Kapacita určená v rozhodnutí o zařazení do sítě škol není překročena. Ve škole nejsou integrováni žáci s postižením a vzdělávají se zde tři cizí státní příslušníci, kteří vzhledem k velmi dobrým jazykovým schopnostem nevyžadují žádné úpravy vzdělávacího procesu.

PŘEDMĚT INSPEKCE

- ❖ Personální podmínky vzdělávací a výchovné činnosti vzhledem ke schváleným učebním dokumentům vybraných společenskovědních předmětů (český jazyk a literatura, občanská výchova, dějepis), cizích jazyků (anglický jazyk, německý jazyk, latina), odborných předmětů (ošetřovatelství, ošetřovatelství v klinických oborech, ošetřovatelství v neodkladné péči, psychologie a pedagogika, somatologie, fyzikální terapie, didaktika tělesné výchovy) a praktického vyučování (ošetřování nemocných) ve vybraných studijních oborech všeobecná sestra (VS), zdravotnický asistent (ZA), diplomovaná všeobecná sestra (DVS) a diplomovaný fyzioterapeut (DFY) ve školním roce 2004/2005.
- ❖ Materiálně-technické podmínky vzdělávací a výchovné činnosti vzhledem ke schváleným učebním dokumentům výše jmenovaných předmětů a studijních oborů ve školním roce 2004/2005.
- ❖ Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy vzhledem ke schváleným učebním dokumentům výše jmenovaných společenskovědních předmětů oboru VS a ZA, cizích jazyků oboru VS, ZA, DVS, DFY, odborných předmětů oboru VS, ZA, DVS, DFY a praktického vyučování oboru VS ve školním roce 2004/2005.

PERSONÁLNÍ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Vzdělávací program zajišťuje stabilizovaný a věkově vyrovnaný pedagogický sbor o celkovém počtu 42 učitelů, doplněný dalšími 54 externě vyučujícími odborníky z praxe, z převážné většiny lékaři. Ve skladbě úvazků ředitel školy velmi dobře využívá odbornosti

učitelů. Z hlediska sledovaných předmětů je výuka českého jazyka a literatury, dějepisu a občanské nauky zajištěna třemi plně kvalifikovanými pedagogy s odborným zaměřením pro tyto předměty. Vynikající je i zajištění výuky cizích jazyků ve VZŠ, personální podmínky ve středoškolském stupni vzdělávání jsou vyhovující, neboť dva vyučující splňují pouze podmínky odborné způsobilosti a další dva stanovené požadavky nesplňují. Odborná část vzdělávacího programu je zajištěna dvaceti sedmi interními učiteli, z nichž šestnáct má plnou kvalifikaci, čtyřem chybí stanovené odborné a dalším čtyřem pedagogické vzdělání a tři v současné době nesplňují podmínky odborné ani pedagogické způsobilosti.

Organizace činnosti školy je založena přesně stanovených a respektovaných pravidlech, systematické práci managementu a korektních vztazích pracovního kolektivu. Porady vedení školy dokladované zveřejňovanými zápisy probíhají v pravidelných intervalech. Úseky organizace, kompetence vedoucích pracovníků a vztahy přímé podřízenosti jasně určuje organizační řád, náplně práce přesně vymezují zodpovědnost a rozsah činností. Prosazování priorit vzhledem ke vzdělávacímu programu školy ředitel zajistil jmenováním zástupkyně s kvalifikací odpovídající odbornému zaměření školy. Dílčí kompetence, včetně kontrolních a hospitačních, delegoval s ohledem na obsahové a profesní rozdíly dalším pěti vedoucím studijních oborů. Při ustanovení pěti předmětových komisí sdružujících učitele odborných předmětů byla zohledněna specifika středoškolského a vyššího odborného vzdělávání včetně rozdílů v cílových kompetencích absolventů velmi příbuzných oborů (VS a DVS). Další čtyři metodická sdružení pokrývají skladbu všeobecně vzdělávacích předmětů. Porady všech metodických orgánů jsou plánované, činnost je písemně podložena a vyhodnocována. Plánovaná jednání pedagogické rady probíhají odděleně pro oba typy studia, operativní porady jsou dle projednávání problematiky společné nebo naopak věnované pouze jednotlivým oborům. Předmětem jednání poradního sboru, jehož členy jsou vedoucí pracovníci zdravotnických zařízení, je problematika úrovně praktické přípravy. Vnitřní informační systém využívá všech standardních forem přenosu a zajišťuje včasnost a úplnost informací. Významnou roli zejména vzhledem k VZŠ má studijní oddělení, které poskytuje servis jak vedení školy, interním a externím učitelům, tak i žákům. Plní funkci organizační, dokumentační, archivační, zajišťuje nabídku názorných pomůcek a didaktické techniky.

Organizace činnosti školy se stanovenými hlavními úkoly je zpracována v ročním plánu, který je dále konkretizován a operativně inovován v měsíčních plánech. Pravidla určuje pracovní řád a celá řada projednaných a veřejně přístupných vnitřních předpisů. Systém uvádění nových učitelů je dodržován, v letošním školním roce se dvěma začínajícími věnují uvádějící učitelé podle zpracovaných ročních plánů. Priority kontrolní činnosti stanovené pro školní rok a obsahové rozdělení kompetencí jsou přílohou ročního plánu. Plán kontrolní činnosti ředitele školy vyváženě postihuje všechny úseky organizace, plány ostatních vedoucích pracovníků pokrývají veškerou činnost školy. Víceúrovňová hospitační činnost je prokazatelná, probíhá s odpovídající frekvencí, nápravná opatření jsou přijímána operativně. Výsledky se odrážejí v morálním i hmotném odměňování pracovníků, které je diferencované na základě pravidelně probíhajícího vyhodnocování učitelů. Projednaná kritéria jsou veřejně přístupná, zohledňována je i vyšší náročnost výuky v rámci VZŠ. Dlouhodobý plán personálního rozvoje respektuje stanovené priority školy, roční plány dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků jsou plněny.

Ředitel školy preferuje demokratický styl řízení, který umožňuje rozvoj osobní iniciativy a kreativity jednotlivcům i skupinám. Vedení a motivování pracovníků má příkladnou úroveň. Vynikající klima školy se projevuje v interpersonálních vztazích, kultivovaném chování žáků a partnerské úrovni interakce mezi učiteli a žáky.

Personální podmínky umožňují kvalitní realizaci vzdělávacího programu, úroveň zajištění sledovaných předmětů byla hodnocena jako velmi dobrá.

MATERIÁLNĚ-TECHNICKÉ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Vyučovací prostory vyhovují celkovému počtu žáků školy, odborné učebny pokrývají požadavky studijních oborů obou typů škol. Část vyučovacích prostorů je určena pouze žákům SZŠ (např. učebna chemie a fyziky, českého jazyka a literatury) nebo pouze žákům VZŠ (odborné učebny). Společně využívají osm kmenových učeben, posluchárnu, dvě učebny cizích jazyků, učebny ošetrovatelství a učebnu výpočetní techniky, ve které je všech šestnáct počítačů napojeno na internet. Ve studovně, která je žákům přístupná po celý den, mají k dispozici dalších šest počítačů s internetem. Nejen pro předmět tělesná výchova je používán cvičební sálék, posilovna a hřiště. Velká tělocvična a bazén jsou zajištěny smluvně.

Skladba odborných učeben odpovídá zařazeným studijním oborům. Pro fyzioterapeuty je zřízena učebna vyšetřovacích metod a tři učebny fyzikální terapie, učebna akutní medicíny je využívána převážně záchranáři. Pro ošetrovatelské obory jsou k dispozici tři odborné učebny simulující nemocniční prostředí, tři učebny byly vybudovány pro výuku předmětu psychologie a komunikace. Využívány jsou i prostory vnitřně propojené budovy domova mládeže (dvě studovny a odborné učebny fyzioterapie, fyzikální terapie a ergoterapie). Mimo vlastní výuku je využívána konzultační místnost, tři studovny a smluvně zajištěné dvě knihovny oblastní nemocnice. Odborná literatura a archivované absolventské práce jsou soustředěny ve studijním oddělení.

Dostupnost audiovizuální didaktické techniky je velmi dobře zajištěna. Servis nabídky a specifické přípravy zajišťují pracovníci studijního oddělení, kteří také registrují frekvenci používání materiálně-technického zázemí školy. Ve všech třídách jsou stabilně zabudované zpětné projektory, monitory a videorekordéry. K dispozici je i přenosná audiovizuální technika, magnetofony a gramofony využívají hlavně učitelé společenskovedních předmětů. Dataprojektor je v současné době pravidelně využíván ve výuce výpočetní techniky. Funkčnost využívání názorných pomůcek a přístrojů je sledována prostřednictvím hospitací, závěry se odrážejí v dalším plánování. Modernizace a inovace materiálně-technického vybavení je součástí ročního plánu, v letošním školním roce jde o přebudování knihovny, pořízení dalších počítačů a druhého dataprojektoru.

Vybavení školy pro výuku českého jazyka a literatury a společenskovedních předmětů má dobrou úroveň, podmínky pro výuku cizích jazyků ve VZŠ jsou velmi dobré, ve SZŠ průměrné. Specifické učebny všech odborných předmětů svým uspořádáním umožňují frontální nácvik profesionálních činností a odborným vybavením odpovídají nárokům profilových předmětů. Žáci jsou vybaveni schválenými učebnicemi, k dispozici je beletrie, slovníky, jazykové příručky, odborné publikace a časopisy, fotokopie textů, mapy, atlasy a bohatá nabídka video a audionahrávek. Nabídka nakladatelství z hlediska ucelených učebních textů pro odborné předměty studijních oborů VZŠ je minimální a učitelé ji kompenzují výběrem doporučené doplňující literatury dostupné v knihovnách a poskytováním zpracovaných dílčích materiálů.

Potřeby praktického vyučování žáků SZŠ pokrývá příbramská nemocnice a ordinace praktických lékařů. Požadavky specializovaných pracovišť studijních oborů VZŠ jsou zajištěny pražskými klinikami a zařízeními nadregionální úrovně dle potřeb jednotlivých studijních oborů (např. Krajská hygienická stanice Praha, Ústav genetiky při 2. LF UK). Se všemi subjekty má škola řádně uzavřené písemní dohody s jasně stanovenými povinnostmi obou smluvních stran.

Materiálně-technické podmínky sledovaných předmětů příznivě ovlivňují vzdělávání studijních oborů SZŠ a VZŠ a byly hodnoceny jako velmi dobré.

PRŮBĚH A VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ

Vyučované obory

Škola poskytuje úplné střední odborné a vyšší odborné vzdělání ve studijních oborech v souladu s platným rozhodnutím MŠMT o zařazením do sítě škol. Vzdělávání se ve všech sledovaných studijních oborech řídí schválenými učebními dokumenty. Učební plány jsou realizovány bez úprav, žádný z žáků nevyžaduje individuální úpravu vzdělávacího programu. Pravidelně kontrolovaná povinná dokumentace zachycuje průkazně průběh a výsledky vzdělávání. V době konání inspekce zápisy v třídních knihách korespondovaly s tematickými plány jejichž obsah se shodoval s učivem vymezeným učebními osnovami. Víceúrovňová kontrolní činnost zaměřená na plnění učebních dokumentů je účinná. Výuka všech sledovaných předmětů probíhala v souladu se schválenými učebními osnovami.

V organizaci výchovně vzdělávacího procesu VZŠ jsou dodržovány časové normy pro teoretické vyučování, praktickou přípravu i počty týdnů určené pro samostudium a získání klasifikace. Ve shodě s předpisy je stanovena délka vyučovacích hodin a odborné praxe. Ve školním rozvrhu SZŠ a VZŠ jsou zařazeny všechny povinné předměty s odpovídající hodinovou dotací, psychohygienické požadavky jsou respektovány. Kromě povinných předmětů mají učitelé stanoveny konzultační hodiny, kterých žáci využívají v oblasti vzdělávání, protidrogové prevence, informatiky, latinského jazyka a reálií apod. Pravidla organizace vzdělávání jsou stanovena vnitřním řádem školy, ve kterém jsou respektovány věkové rozdíly žáků obou typů škol a vyváženě zapracována práva a povinnosti žáků. Respektovaným partnerem je studentská rada tvořená zástupci tříd VZŠ, která managementu poskytuje zpětnou vazbu. Rámcový program jednání stanovený vedením školy je včetně podnětů žáků zachycován v zápisech. Schránka na písemné a anonymní podněty byla instalována k začátku školního roku. S plnoletými žáky je veškerá osobní i studijní problematika projednávána osobně, informování zákonných zástupců nezletilých o průběhu a výsledcích vzdělávání je zajištěno. Výchovná poradkyně, která splňuje požadované kvalifikační studium, je od letošního školního roku na mateřské dovolené. Po dobu její nepřítomnosti ředitel školy do této funkce jmenoval dvě učitelky, z nichž jedna z nich je rovněž absolventkou kvalifikačního studia výchovného poradenství. Škola v této oblasti sleduje specifické problémy svých žáků. Je zajištěna poradenská služba, spolupráce s pedagogicko-psychologickou poradnou. Během školního roku probíhají přednášky a besedy na téma mentální anorexie, bulimie. Žákům je nabízen bohatý výběr mimoškolních aktivit ve dvanácti kroužcích. V posledních ročnících středoškolského studia jsou žáci školy informováni o možné profesní orientaci a jsou jim nabízeny konzultace. Výchovné poradkyně se ve své práci řídí plánem pro stávající školní rok a případná jednání se žáky probíhají v určené konzultační místnosti. V poslední době nezaznamenala škola žádný výskyt sociálně patologických jevů. Případné vyskytující se problémy jsou ihned řešeny v součinnosti s ředitelem školy. Svoji kladnou roli v této oblasti hrají i vychovatelky v domově mládeže, které se žákyněmi denně jejich problémy diskutují. Výchovné poradenství je integrováno do výchovně-vzdělávacího procesu.

Průběh a výsledky vzdělávání v předmětech

Společenskovědní předměty ve vybraných oborech SZŠ

Rozdělení učiva do předmětů dějepis a občanská nauka provedla předmětová komise v souladu s učebními osnovami. Rozpracování obsahu učiva do ročníků realizovaly učitelky formou tzv. tematických časových plánů, které svým přehledným zpracováním plní svoji funkci. V předmětu český jazyk a literatura chybí v tematických plánech zapracování komunikační výchovy v požadovaném rozsahu učebních osnov. Ve stávajících časových

plánech je zařazena pouze okrajově, což neodpovídá přesnému pojetí platných učebních osnov. Cíle výuky byly v navštívených hodinách v naprosté většině stanoveny vhodně s ohledem na věk a aktuální dispozice žáků.

Příkladné personální zabezpečení výuky plně kvalifikovanými učitelkami se příznivě odrazilo na věcné a odborné správnosti sledované výuky. Menší měrou ovlivnilo dosažené vzdělání vyučujících rozmanitost aplikovaných forem a metod práce.

Materiální podpora výuky patřila ke slabším stránkám navštívených hodin. Dostupných pomůcek využily učitelky jen v několika hodinách, audiovizuální techniku sloužící k vyšší názornosti nepoužily vůbec, práce s učebnicí byla zastoupena především v dějepisu. V literárních hodinách bylo pracováno s fotokopii textů. Kmenové učebny, ve kterých výuka probíhala, umožňují realizaci stanovených výchovných a vzdělávacích cílů, avšak jejich prostředí, byť působí úpravně a přívětivě, není ve vztahu k předmětům motivující.

Vhodné motivační prvky do vyučování (aktualizace, uvádění příkladů z každodenního života, emotivní text ukázek) zařadily učitelky v malé míře. Efektivitu použité motivace částečně snižovala jednotvárnost následných činností žáků. Velmi dobré užití motivace aplikovala vyučující dějepisu. Ve většině hodin dominoval tradiční styl výuky předávání hotových informací formou věcně správného výkladu kombinovaného s frontálně kladenými otázkami téměř po celou vyučovací hodinu. Jednotvárnost takové organizace výuky se projevila únavou žáků a postupnou ztrátou pozornosti. Zvolenou formou a metodami výuky v českém jazyku a literatuře se vyučující sice nepodařilo aktivizovat všechny žáky, ale rozhodně většinu z nich zaujala působivým a kultivovaným vyprávěním o životě umělců, obsahů literárních děl se zdůrazněním etických aspektů. Negativem těchto hodin je, že se v žádné z nich neobjevila činnostní výuka z pozice učitele-organizátora. Žáci nedostali příležitost vyhledávat a třídit informace, ty se k nim dostávaly již zpracované prostřednictvím vyučující. Ve výuce občanské nauky byla každou hodinu připravena skupinová práce, jejíž výtěžnost byla ve značné části neefektivní. K činnostnímu učení se nejvíce přiblížilo vyučování dějepisu, které dávalo žákovi možnost hledat a nacházet vlastní řešení. Ve všech sledovaných hodinách bylo tempo výuky přiměřené, vyučující často a dobře kontrolovaly zadanou práci žáků.

Velmi kultivované vystupování všech učitelek přispělo k příznivému klimatu navštívených hodin. Při svých odpovědích byli žáci vedeni ke spisovnému užívání mateřského jazyka. K rozvoji komunikativních dovedností žáků vhodně přispěly literární referáty. Organizace většiny navštívených hodin nevytvořila potřebný prostor pro praktický nácvik jazykových dovedností žáků.

Pouze ve dvou hodinách z devatenácti sledovaných proběhlo shrnutí probraného učiva. Výraznější průběžné i závěrečné hodnocení výkonu žáků scházelo ve značné části hodin. Sledovaná klasifikace byla přiměřeně náročná, avšak chybělo provedení slovního zhodnocení obsahu a formy projevu. Písemné práce byly řádně klasifikovány na základě většinou předem známého bodování jednotlivých úkolů.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětech český jazyk a literatura, dějepis, občanská nauka byly celkově hodnoceny jako dobré.

Cizí jazyky ve vybraných oborech SZŠ a VZŠ

Ve škole je vyučován anglický a německý jazyk a latina. Výuku zajišťuje celkem osm vyučujících, dva jazyk anglický, čtyři německý a tři latinu (jeden z nich vyučuje dvěma jazykům). Tři vyučují pouze v oborech VZŠ, ostatní učí ve SZŠ. Jejich týdenní úvazky se pohybují od osmi do třiceti hodin. V průběhu inspekce bylo hospitováno u sedmi vyučujících (u jednoho to neumožnil rozvrh hodin) celkem v sedmnácti hodinách rovnoměrně provedených ve všech jazycích a obou typech škol.

Příprava na jednotlivé hodiny byla pečlivá, ve VZŠ podrobná. Tomu odpovídal i obsah a zaměření hodin. Učitelé SZŠ se zaměřovali hlavně na obsah, formy, jakými učivo žákům sdělovali, byly druhotné. Všeobecnou snahou bylo předání maxima informací. Předložené časově-tematické plány byly rozdílné úrovně, ale všechny funkční, postihující učivo v daném čase, s přesnou hodinovou dotací. Cíle jednotlivých hodin byly přiměřené a učivo vždy navazovalo na předchozí výuku.

Ve škole jsou pro výuku cizích jazyků dvě specializované učebny s fungující didaktickou technikou a motivační výzdobou. Probíhá v nich takřka veškerá výuka angličtiny a němčiny VZŠ a některé hodiny uvedených předmětů SZŠ. V průběhu inspekce zde bylo hospitováno celkem v šesti hodinách, zbylých jedenáct proběhlo v kmenových třídách, které jsou pro výuku cizích jazyků minimálně motivující. Veškeré pomůcky je třeba do těchto tříd přenášet, což se dělo v minimální míře. V době inspekce byly dostupné pomůcky využívány nesystematicky. Ve třech hodinách VZŠ byly použity různé druhy slovníků, které jsou žákům volně k dispozici, dvakrát byl použit pro větší názornost zpětný projektor a jedenkrát pracovala vyučující se sluchátkovou soupravou a poslechem. Ve SZŠ byl použit dvakrát magnetofon, a to je z podněcujících pomůcek prakticky všechno. Malá názornost výuky byla jednou z největších slabín vyučování cizím jazykům, a to zvláště ve SZŠ, neboť kromě vlastních namnožených materiálů učitelé nevyužili ze stávajících didaktických a dalších pomůcek nic. Vybrané a používané učebnicové řady jsou vhodné, ucelené a zajišťují návaznost výuky v jednotlivých ročnících; ve VZŠ jsou specificky zaměřené a poskytují jednotlivým vyučovaným oborům kvalitní jazykovou odbornou nadstavbu.

V oblasti vyučovacích metod, forem a organizace práce vycházely největší rozdíly ze stylu práce jednotlivých vyučujících. Společným jevem byla frontální výuka jako dominantní styl práce. Pouze ve dvou hodinách ve SZŠ pracovali žáci ve dvojicích, práce ve skupinách či jinak dělená výuka zaznamenány nebyly. Většina hodin (v obou typech studia) byla zahájena úvodem, ve kterém se žáci dověděli hlavní cíle a úkoly hodiny. S tím ovšem naprosto nekořespondoval hodnotící závěr, který měla pouze jediná hodina. Výuka tak byla vždy ukončena zvoněním a nikoli samotným pedagogem. Tempo hodin bylo minimálně ve čtyřech případech pomalé a zdlouhavé. Navíc se v nich žáci po celou dobu zabývali jediným úkolem nebo procvičováním jediného mluvnického jevu. Efektivita takových hodin byla nízká. S tím se pojil i fakt, že v pěti případech odvedli vyučující maximum práce za žáky, kteří se tak k vlastnímu jazykovému projevu dostali jen zřídka. Kladem naopak byl zásadní rozdíl v přístupu učitelů k žákům a výuce ve VZŠ na straně jedné a SZŠ na straně druhé. Práce ve VZŠ byla zaměřena odborně, překlady šly do detailů, vyučující vyžadovali přesnost a výuku vhodně usměrňovali. Analýza textů byla systematická a kvalitní. Velký důraz byl kladen na domácí přípravu. Výuka ve SZŠ byla zaměřena více všeobecně, postrádala větší názornost a hravost. V některých případech plynula malá efektivita i z nejasně zadaných úkolů a z nepromyšlených forem výuky. Práce s chybou zaznamenána nebyla, spelování využili vyučující celkem třikrát. Pozitivem němčiny byl důraz na správnou výslovnost, její častá korekce a důslednost. Většina hospitovaných hodin byla opakovacích nebo procvičovacích, výklad nové mluvnice se objevil zejména v latině.

S absencí pevné stavby a zvláště závěrečného zhodnocení úzce souvisela i malá motivace žáků, a to zejména ve SZŠ. Použití pochvaly, jako jednoho z nejsilnějších motivačních nástrojů, byla zaregistrována ve třech případech, motivací známku podněcovala žáky jediná učitelka latiny. Ke kladům v této hodnocené oblasti patřila aktualizace učiva vyučujícími.

Nejlépe hodnocenou oblastí výuky všech cizích jazyků byla oblast interakce a komunikace. Vzájemný vztah učitelů a žáků byl korektní, vstřícný, daná pravidla byla respektována. Vyučující v obou typech studia jsou pro žáky v mnoha směrech autoritami a vzory, a to nejen

jazykovými. Klima tříd bylo příjemné, dominantní byl vzájemný respekt a tolerance k názoru toho druhého. V této oblasti nebylo mezi oběma stupni vzdělávání rozdílů.

Oproti předchozí oblasti byla oblast hodnocení žáků jednou z nejhůře vnímaných, ve které se od poslední proběhlé inspekce mnoho nezměnilo. Klasifikace jako taková byla jedenkrát zdůvodněná a jedenkrát nikoli. Hodiny postrádaly průběžné, třeba i negativní, hodnocení žáků a hlavně uzavření a zhodnocení jednotlivých probraných cvičení a zadaných úkolů. Vyučující jen minimálně oceňovali žakovský pokrok, hodnocení jejich úspěšnosti prováděla jen jedna vyučující latiny ve SZŠ a jedna němčiny ve VZŠ. Závěrečné zhodnocení se objevilo pouze jedenkrát.

Největším kladem výuky cizích jazyků byl vzájemný vztah vyučujících a žáků, záporům pak malá názornost výuky a motivace a nedostatečné hodnocení žakovské úspěšnosti.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v cizích jazycích ve VZŠ byly velmi dobré, ve SZŠ průměrné.

Odborné předměty ve vybraných oborech SZŠ a VZŠ

Tematické plány odborných předmětů (ošetřovatelství, ošetřovatelství v klinických oborech, ošetřovatelství v neodkladné péči, psychologie a pedagogika, somatologie, fyzikální terapie, didaktika tělesné výchovy) projednané předmětovými komisemi a schválené ředitelem školy odpovídají schváleným učebním dokumentům. Náročnost jednotlivých učebních celků a přímá návaznost témat mezi teoreticky orientovanou výukou a hodinami cvičení jsou v časovém rozvržení učiva respektovány. Vzdělávací cíle byly správně stanoveny z hlediska získávaných vědomostí a dovedností žáků. Navštívené vyučovací hodiny byly velmi dobře připravené po stránce obsahové, materiální i metodické.

Systematické působení pedagogického managementu školy a činnost oborových a předmětových komisí se příznivě projevovaly ve věcné správnosti obsahu a velmi dobré úrovni vedení sledovaných hodin. Kvalita nebyla výrazně snížena ani u učitelů nesplňujících podmínky odborné a pedagogické způsobilosti, ani u vyučujících s velmi krátkou pedagogickou praxí.

Výuka probíhala převážně v odborných učebnách, jejichž podnětnou výzdobu učitelé využívali didakticky, výchovně i k aktualizaci učiva. Odpovídajícím způsobem používali dostupné názorné pomůcky, plnění vzdělávacích cílů často podporovali efektivním využíváním zpětné projekce. Systém uspořádání zdravotnické výbavy učeben ošetřovatelství umožňoval rozvíjení samostatnosti žáků při materiální přípravě nacvičovaných odborných činností. V průběhu většiny zhlédnutých hodin žáci pracovali s učebnicemi a doplňující literaturou a nemuseli ztrácet čas pořizováním rozsáhlých poznámek do sešitů. Učitelé jim poskytovali řadu zpracovaných dílčích materiálů (osnovy, sylaby, obrazový materiál, schémata apod.), výraznějším způsobem v oborech VZŠ, kde jimi kompenzovali nedostatečnou nabídku ucelených učebních materiálů.

Učitelé většinou volili klasickou strukturu vyučovacích hodin, v teoretické výuce s menší frekvencí využívali modernějších nebo alternativních metod. Zvláště v oborech VZŠ převažovaly vzhledem k rozsáhlému obsahu učiva frontální metody, byly však vedené interaktivní formou, která žáky stimulovala k aktivní účasti ve výuce, hledání logických souvislostí a zdůvodňování. Rozdílů v hloubce učiva, volbě metod a rychlosti přenosu informací odpovídaly mentální vyspělosti žáků a rozdílům ve stanovených cílových kompetencích absolventů středního a vyššího odborného vzdělání. Zvláště ve vyšších ročnících učitelé usilovali o syntézu interdisciplinárních poznatků, žáci byli vedeni k samostatnému vyhledávání a zpracování informací z různých informačních zdrojů. Při prezentacích samostatné skupinové práce nebo jiných individuálních výstupech dostávali prostor pro rozvoj souvislého slovního projevu a schopností odborné argumentace před

auditoriem. Ošetrovatelský proces jako progresivní systém péče byl účinně aplikován ve většině hodin. Nejméně se promítal ve cvičeních nižších ročníků věnovaných zvládnutí odborných výkonů, kde také v několika případech chyběl souběžný nácvik komunikativních dovedností při interakci s klientem. V části hodin ve VZŠ se učitelé zaměřovali na cílené využívání samostudia, málo patrná byla diferenciacie výuky vzhledem k rozdílům ve vstupní úrovni žáků.

S jedinou výjimkou byla ve všech hodinách uplatňována účinná vstupní motivace s přesně definovanými a srozumitelně sdělovanými vzdělávacími cíli. V průběhu byl zájem žáků udržován hlavně propojováním teorie a praxe, předáváním praktických rad, využíváním klinických příkladů a vlastních zkušeností žáků. Učivo bylo nenásilným způsobem využíváno k formování postojů a žádoucích návyků, např. k ochraně vlastního zdraví, prosazování moderních trendů v oboru apod. Menší pozornost byla věnována formativnímu účinku závěrů hodin.

Interakce učitelů se žáky měla výrazně partnerský charakter, a to nejen ve vyšším odborném studiu. Záměrně a soustavně uplatňovaný přístup se odrážel v uvolněné a pracovní atmosféře vyučování. Zvláště ve VZŠ vysoká odborná erudice učitelů žáky provokovala k otevřeným debatám a diskuzím, ve kterých se snažili v maximální míře využívat jejich dlouholetých profesionálních zkušeností a rozvíjeli odbornou terminologii. Přenesení interakce mezi žáky samotné nebylo cíleně provokováno. Přirozená autorita učitelů byla podporována jejich plynulým, kultivovaným a výstižným verbálním projevem. Největším problémem se jeví schopnosti kombinace výkladu a přímé řeči s fiktivním klientem při demonstraci výkonů.

Oblast hodnocení vykazuje nejvíce rezerv. Práci žáků učitelé velmi dobře podněcovali průběžnou pozitivní stimulací, širší slovní hodnocení však neměla výrazný formativní účinek. Z hlediska pozitiv a negativ nebyla vyvážená, zejména při nácviku ošetrovatelských činností byla zúžena na identifikaci nedostatků. Vzhledem ke slabým hodnotícím schopnostem žáků, měly občasné pokusy o využívání sebehodnocení a vzájemných hodnocení malý význam pro jejich sebereflexi.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy byly ve sledovaných odborných předmětech hodnoceny jako velmi dobré.

Praktické vyučování oboru VS

Výuka praktického předmětu ošetřování nemocných probíhá u žáků třetích a čtvrtých ročníků SZŠ na smluvním základě ve zdravotnických zařízeních. Výběr školních pracovišť s přidělením počtu týdnů výuky odpovídá schváleným osnovám. Ve třetím ročníku není celkový počet týdnů na jednotlivých odděleních rovnoměrně rozdělen do obou pololetí, a tím nejsou zajištěny srovnatelné podmínky postupného nácviku ošetrovatelských výkonů u všech skupin žáků. Rozvržení hodinové dotace v rámci týdenního rozvrhu je optimální. Zařazením krátké úvodní výuky v klidnějších odpoledních hodinách jsou žákům vytvořeny podmínky pro sběr informací, přípravu individualizované péče a její korekci učiteli.

Při personálním zajišťování předmětu ošetřování nemocných je respektována návaznost teoretické výuky a praktické přípravy. Ta probíhá skupinovou formou pod vedením učitelů ve stejném složení, jako u výše popsaného zajištění odborných předmětů. Úroveň praktického vyučování příznivě ovlivňují klinické zkušenosti učitelů a výborná znalost provozu odborných oddělení.

Se všemi zdravotnickými pracovišti má škola řádně uzavřené smlouvy, které jsou inovovány v závislosti na legislativních i organizačních změnách. V souladu s předpisy probíhají cyklická školení v bezpečnosti a ochraně zdraví, škola zajišťuje pojištění žáků a očkování proti infekční hepatitidě. Pozitivem je minimální vzdálenost mezi školou a nemocnicí, ve které probíhá převážná část praktické výuky. Podmínky pro výuku jsou velmi dobré.

Velikost jednotlivých oddělení vyhovuje počtu žáků, skladba nemocných odpovídá nárokům předmětu, veškeré odborné vybavení je žákům přístupné. V průběhu praktických činností mají k dispozici i odbornou literaturu, kterou samostatně využívali.

Sledovaný průběh praktické přípravy splňoval kritéria vyučovací jednotky, učitelé velmi dobře kombinovali skupinovou a individuální výuku a v praxi důsledně uplatňovali ošetrovatelský proces. Systematicky žáky vedli nikoliv pouze ke včasnému, úplnému a správnému plnění ordinací, ale k uplatňování individuálního přístupu s cílem dosažení maximální možné míry spokojenosti klientů. Žáci se velmi dobře orientovali v organizaci provozu ošetrovacích jednotek a zdravotnické dokumentaci. Při plnění ordinovaných a režimových činností dodržovali předepsané postupy a zásady ošetrovatelské péče. Učitelé stálou přítomností zmírňovali dopad stresového zdravotnického prostředí na žáky, při méně úspěšných pokusech žáků třetího ročníku operativně zasahovali. Velmi dobře navazovali na přípravnou odpolední výuku a při realizaci plánované aktivní péče využívali velmi dobré orientace žáků v problematice klientů. Vyžadovali průběžné teoretické zdůvodňování vykonávaných činností, i když spíše v obecné rovině bez hlubšího vztahu k diagnózám a aktuálnímu stavu klientů.

Ve sledovaných vyučovacích jednotkách byla vstupní motivace efektivně využita, všichni žáci byli orientováni v probíraných tématech a cílech. Systematicky jsou motivováni k empatickému vztahu, aktivnímu přístupu při řešení problémů a potřeb klientů, respektování a prosazování práv nemocných.

Interakce mezi učiteli a žáky byla oboustranně vstřícná, učitelé se snažili žákům náročnou praktickou přípravu ulehčit. Zaujetí pro obor přenášeli na žáky, kteří vykonávali náročnou práci se zájmem. V průběhu výuky žáci běžně používali moderní ošetrovatelskou terminologii. Dovednosti přesné formulace ošetrovatelských diagnóz však neuplatňovali v interakci s personálem a při předávání informací o klientech se přizpůsobovali současné praxi.

Klasifikováni byli pouze žáci čtvrtých ročníků, vzhledem k začátku praktické přípravy učitelé žákům třetích ročníků dávali možnost aklimatizace. Různými prostředky je pozitivně stimulovali, v menší míře k posilování sebevědomí využívali průběžné sebehodnocení žáků. Při vyhodnocování kvality ošetrovatelské péče věnovali větší pozornost technice odborných výkonů na úkor hodnocení schopností teoretického zdůvodnění a komunikativních dovedností. V závěrech bylo prováděno hodnocení jednotlivců, sebehodnocení mělo pouze charakter vyjmenování nedostatků. V malé míře byl formulován pokrok dosažený skupinou, zobecnění kladů a nedostatků a vyhodnocení naplnění vzdělávacího cíle.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v praktickém vyučování byly hodnoceny jako velmi dobré.

Výsledky vzdělávání zjišťované školou

Ucelený evaluační systém škola v současné době vytvořen nemá. Výsledky vzdělávání jsou zpracovány ve statistických přehledech, sledovány jsou pravidelnou hospitační činností a využíváním komerčních i vlastních dílčích evaluačních nástrojů. Zjištění jsou analyzována v rámci metodických orgánů a vedením školy, závěry jsou projednávány na jednáních pedagogické rady. Hodnotící význam má i výroční zpráva školy. Identifikace problémových oblastí a stanovená nápravná opatření se promítají v dalším plánování a mají přímý dopad na organizaci a metodiku vyučování.

Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání

Úroveň průběhu vzdělávání a výchovy ve sledovaných oblastech a předmětech je celkově hodnocena jako velmi dobrá.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

V souvislosti s probíhající transformací zdravotnického školství škola vyvíjí úsilí o rozšíření studijní nabídky zařazením oboru zdravotnické lyceum. V rámci vyšší zdravotnické školy chce vykompenzovat dobíhající obory akreditací bakalářských programů ve spolupráci s jinou vysokou školou nebo vznikem samostatné vysoké školy neuniverzitního typu. Základní program a učební dokumenty studia ošetrovatelství a fyzioterapie má zpracovány, rozvíjí kontakty s několika fakultami vysokých škol. V současné době zajišťuje budoucí výuku personálně a pedagogický sbor posílila o habilitované pracovníky.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Zřizovací listina čj. OŠMS/5935/2001 vydaná Středočeským krajem dne 6. prosince 2001 s platností od 1. října 2001 s Dodatkem č. 1 s čj. OŠMS/1011/2002 z 12. února 2002
2. Rozhodnutí, kterým se mění zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení, vydané MŠMT dne 26. března 2004 pod čj. 13 214/04-21 s účinností od 1. září 2004
3. Rozhodnutí, kterým se mění zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení, vydané MŠMT dne 7. června 2004 pod čj. 19 328/04-21 s účinností od 1. září 2004
4. Učební dokumenty studijního oboru 53-41-M/007 Zdravotnický asistent schválené MŠMT dne 17. prosince 2003 pod čj. 33 318/2003-23 s platností od 1. září 2004 počínaje prvním ročníkem
5. Učební dokumenty studijního oboru 53-41-M/001 Všeobecná sestra schválené MŠMT dne 18. března 1992 pod čj. VZV-530-18.3.92 s účinností od 1. září 1992 s učebním plánem čj. 29 978/97-71 schváleným dne 18. září 1997 s účinností od 1. září 1997 počínaje prvním ročníkem
6. Učební dokumenty studijního oboru studijního oboru 53-41-N/001 Diplomovaná všeobecná sestra schválené MŠMT dne 27. května 1996 pod čj. 20 385/96-23 s účinností od 1. září 1996 s učebním plánem čj. 17 303/2004-23 schváleným dne 30. dubna 2004 s účinností od 1. září 2004
7. Učební dokumenty studijního oboru studijního oboru 53-42-N/002 Diplomovaný fyzioterapeut schválené MŠMT dne 27. května 1996 pod čj. 20 389/96-23 s účinností od 1. září 1996 s učebním plánem schváleným dne 12. července 1999 pod čj. 25 207/99-23 s účinností od 1. září 1999
8. Tematické plány sledovaných předmětů zpracované pro školní rok 2004/2005
9. Třídni knihy všech ročníků studijního oboru VS, ZA, DVS, DFY školního roku 2004/2005
10. Třídni výkazy všech aktuálních tříd školního roku 2004/2005
11. Školní řád VZŠ platný od 1. září 2004
12. Školní řád SZŠ platný od 4. září 2000
13. Rozvrh hodin pro školní rok 2004/2005
14. Rozvržení vyučovacích týdnů VZŠ pro školní rok 2004/2005
15. Záznamy z jednání pedagogické rady ve školním roce 2004/2005
16. Protokol o přijímacím řízení pro školní rok 2004/2005
17. Protokoly o ukončování studia ve školním roce 2003/2004
18. Protokoly o komisionálních zkouškách konaných ve školním roce 2004/2005

19. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2003/2004
20. Inspekční zpráva čj. 036 261/00-00001
21. Organizační řád platný ve školním roce 2004/2005
22. Pracovní náplně zaměstnanců
23. Výhled rozvoje školy – vnitřní dokument školy
24. Plán činnosti školy pro školní rok 2004/2005
25. Plán konzultačních hodin pro školní rok 2004/2005
26. Plán vzdělávání oboru DVS a DDS z 1. září 2004 – vnitřní dokument školy
27. Plány kontrolní a hospitační činnosti vedoucích pracovníků pro školní rok 2004/2005
28. Hospitační záznamy za školní rok 2004/2005
29. Plány práce metodických orgánů a zápisy z jednání za školní rok 2004/2005
30. Plány uvádění do praxe pro dva začínající učitele ve školním roce 2004/2005
31. Program aktivit v oblasti prevence patologických jevů pro školní rok 2004/2005 – vnitřní dokument školy
32. Návrh témat absolventských prací oboru DVS a DDS pro školní rok 2004/2005
33. Smlouvy se zdravotnickými zařízeními platné pro školní rok 2004/2005

ZÁVĚR

Velmi dobré personální podmínky umožňují efektivně realizovat stanovené cíle vzdělávacího programu školy a mají příznivý vliv na úroveň vzdělávání a výchovy. Další vzdělávání pedagogických pracovníků je podporováno v souladu s prioritami středního a vyššího odborného vzdělávání a realizovaných studijních oborů. Všechny řídicí a kontrolní systémy jsou průběžně inovované v závislosti na legislativních změnách a identifikovaných problémových oblastech. Propracovanou organizací činnosti školy, kontinuálním a systematickým vedením pracovníků je pro žáky i zaměstnance vytvořeno nadstandardní pracovní prostředí. Harmonické interpersonální vztahy se přenášejí partnerských postojů mezi učiteli a žáky a spolu se zaměřením na prevenci nežádoucích jevů se promítají ve vynikajícím klimatu školy a kultivovaném chování žáků.

Škola má vytvořeny velmi dobré podmínky pro realizaci teoretického vyučování, zdravotnický terén umožňuje naplňování cílových kompetencí praktické přípravy. Materiálně-technické podmínky školy odpovídají požadavkům studijních oborů a vyučovacím předmětům, vybavení školy je plánovitě inovováno a modernizováno. Rezervy jsou systematickým využívání materiálně-technické základny školy učiteli.

Vzdělávání probíhá podle schválených učebních dokumentů a je organizováno ve shodě s předpisy. Úroveň vzdělávání ve společenskovědních předmětech SZŠ je hodnocena jako dobrá, kvalita výuky v odborných předmětech a praktickém vyučování se ve srovnání s výsledky minulé inspekce zvýšila a je hodnocena jako velmi dobrá. Diferenciace učitelů dle typů studia se projevila lepšími výsledky ve výuce VZŠ, např. v cizích jazycích. Ze sledovaných jevů byla ve všech předmětech hodnocena nejlépe oblast interakce a komunikace, nejméně pozornosti učitelé věnují formativním účinkům hodnocení. Průběh a výsledky vzdělávání mají celkově velmi dobrou úroveň.

Hodnotící stupnice:

vynikající	velmi dobrý	dobry (průměrný)	vyhovující	nevyhovující
------------	-------------	------------------	------------	--------------

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektor	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Eva Štorkánová	E. Štorkánová v. r.
Člen týmu	Mgr. Iva Kadeřábková	I. Kadeřábková v. r.
Člen týmu	Mgr. Petr Drábek	P. Drábek v. r.
Člen týmu	Mgr. Luboš Hudec	L. Hudec v. r.

V Teplicích dne 15. listopadu 2004

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 19. listopadu 2004

Razítko

Ředitel školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení	Podpis
PhDr. Josef Brodníček, ředitel školy	J. Brodníček v. r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. ČŠI, Dlouhá 2940, 415 01 Teplice. Připomínky k obsahu inspekční zprávy se stávají její součástí.

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Krajský úřad – odbor školství	2004-12-17	f5-1384/04-5025
Zřizovatel: Středočeský kraj Zborovská 11, 150 21 Praha 5	2004-12-17	f5-1385/04-5025
Rada školy není zřízena	---	---

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-	-	Připomínky nebyly podány.